

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 14.12.2007

Číslo: Ročník 17 (2007), Číslo 4

Sekce: Okénko do světa

Název článku: Království knih ve Frankfurtu a knihovny budoucnosti v Holandsku

Autor: Alena Součková

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=874>

Království knih ve Frankfurtu a knihovny budoucnosti v Holandsku

Alena Součková

Sdružení knihoven České republiky (SDRUK) umožnilo pracovníkům krajských knihoven navštívit knižní veletrh ve Frankfurtu nad Mohanem a dvě nedávno otevřené knihovny v Holandsku. 39 účastníků zahraniční služební cesty z celé republiky se mohlo seznámit s moderními trendy v knihovnách a porovnat je s podmínkami ve svých knihovnách.

Knižní veletrh Frankfurt (Frankfurter Buchmesse) <http://www.buchmesse.de>

V říjnu se Frankfurt nad Mohanem stává metropolí knih a světovou scénou literatury. Letošního ročníku v termínu 10.-14. října 2007 se zúčastnilo 7 200 vystavovatelů ze 113 zemí. Na výstavních plochách sedmi pavilónů bylo představeno více než 380 tisíc knih a médií. Mezi vystavovateli převažovala německá nakladatelství - ve velkých a univerzitních městech jich působí vždy několik desítek a čtvrtletní vydavatelské plány představují stovky titulů.

Veletrh je určen odborné veřejnosti, je doplněn řadou doprovodných programů, tiskových konferencí, přednášek apod. Čestným hostem veletrhu byla letos katalánská kultura. Výstavní prostor (v okolí se připravuje výstavba dalších pavilónů) nelze projít v jediném dni. O rozlehlosti svědčí i to, že se návštěvníci pohybují mezi výstavními prostory po pohyblivých chodbách.

Zaujalo mě: knihy budou ještě dlouho nejvíce využívaným druhem dokumentů, stánek České republiky se neztratil v konkurenci, představovala se i jednotlivá česká nakladatelství, pražský veletrh Svět knihy je rovnocenně zařazen do harmonogramu světových knižních veletrhů. Mezi významnými katalánskými spisovateli figurovala i Monika Zgustová narozená v Praze, píšící španělsky i katalánsky.

Amsterdamská veřejná knihovna (Openbare Bibliotheek Amsterdam)
<http://www.oba.nl>

Knihovna byla nově otevřena 7.7.2007 nizozemskou princeznou jako největší veřejná knihovna v Holandsku. Osmipatrová moderní budova se nachází mezi nádražím a přístavem, poměrně nedaleko od centra Amsterdamu. Projektanti volili otevřený prostor s denním světlem pro poskytování široké škály služeb. Otevřeno je denně od 10 do 22 hodin. Knihovní fond cca 1,5 miliónu knihovních jednotek představuje především literaturu pro volný čas. K dispozici je 700 počítačových stanic, terminály jsou v dostatečném

množství umístěny na každém podlaží. Nechybí ani klidová studijní místa, včetně individuálních kabin (připomínaly nám kabinku od lanovky). Prostory knihovny jsou pojmenovány po významných současných spisovatelích, kteří si toho velmi vážili. Knihovna nemá působit studeným a tichým dojmem, má být hlavně místem setkávání (čilý ruch z restauračního provozu v nejvyšším patře nebo první pokusy o hru na klavír v dětském oddělení na nejnižším podlaží se nesou do dalších prostorů knihovny). Svoje místo si zde najdou i specifické skupiny (národnostní menšiny, homosexuálové, zdravotně postižení atd.). S knihovními prostory těsně sousedí multifunkční sál (divadlo, kino, koncerty). V oddělení multimédií a dětském oddělení převažuje kruhové uspořádání regálů, které umožňuje další využití, např. pořádání diskotéky. Studijní i odpočinkový nábytek v celé knihovně je samozřejmostí. Většina skladů a kanceláří je umístěna v podzemí. Na zařazování knih je využíván centrální robotizovaný systém.

Zaujalo mě: "otevřenost" knihovny - může sem přijít kdokoliv a strávit dobu potřebnou ke studiu, získání informace nebo přátelskému posezení, aniž by byl hlídán nebo napomínán. Počítače a studijní místa jsou v dostatečném množství a v prostorách, jak komu vyhovuje. Negativně na mě působily kanceláře v podzemí, bez přístupu denního světla a přirozeného vzduchu i doléhající ruch z okolního staveniště a poněkud krkolomná přístupová cesta.

Univerzitní knihovna Utrecht (Universiteitsbibliotheek Utrecht) <http://www.uu.nl>

Utrecht je významné historické a univerzitní město cca 40 km od Amsterdamu. Univerzita zde působí od roku 1636 a v současnosti má pět fakult (společenské vědy, teologie, ekonomie, přírodní vědy, astronomie, farmacie, počítačové vědy). Ve fondu knihovny je kolem 5 miliónů dokumentů - i unikátních (např. bohaté sbírky map). O centrální knihovně se uvažovalo od roku 1960, avšak stále se potýkala s nedostatečnými a nevyhovujícími prostory. V září 2004 došlo k přestěhování do nové budovy v rámci univerzitního městečka. Budovu charakterizuje beton, některý s reliéfy, a potíštěné sklo. Vně i uvnitř převažuje černá barva (má přispět ke koncentraci, utvářet intimitu a zkreslovat velké vzdálenosti). Významné body jsou červené, podlahy, schodiště a stoly jsou bílé. Stavba (šestipodlažní o rozměrech 100 x 37 m) je projektovaná jako široce variabilní a byla představena na mezinárodní konferenci Knihovny budoucnosti, konané počátkem října letošního roku v Haagu. I když je k dispozici rozsáhlý volný výběr (celkem 12 km regálů), je snahou co nejvíce dokumentů zprostředkovávat elektronicky (na počítačích v knihovně i z domova). Více studijních míst (dosud 550) znamená větší počet návštěvníků. Všechny prostory knihovny směřují do centrálního atria, které prochází všemi podlažními. Studenti zde mohou strávit čas ke studiu i vzájemné komunikaci - oblečení, batohy, pití mohou mít stále s sebou.

Zaujalo mě: možná variabilita prostorů (studovny místo skladiště nebo kanceláří, skladiště místo garáží) a důmyslný plán - součást on-line katalogu, který přehledně označuje volné a obsazené počítače v knihovně i umístění hledaného titulu na regále.

Negativně, až depresivně na mě působila černá barva (včetně věšáků, odpadkových košů) i regály obalené černou látkou.

Zahraniční služební cesta byla možností shlédnout nové knihovny i velké množství vydávaných knih a dokumentů. Pořadatelům patří poděkování za vzornou organizaci i kulturní zážitky z navštívených míst.

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz
· knihovna@svkhk.cz · studovna@svkhk.cz · <http://www.svkhk.cz>